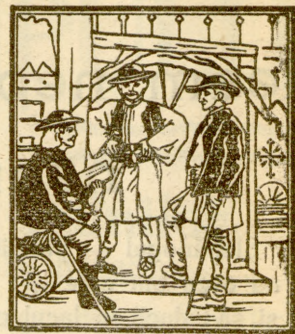

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
Inscrisă în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1943.

ORGAN AL „ASTREI”

Redactor responsabil: **Nic. Nicoră-Dobârceanu**

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șașuna 6. Telefon 83/A

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Către o țintă nouă

Știm cu toții care a fost credința și nădejdea ce au luminat și inflăcărat neamul românesc în veacurile trecute. A fost ținta urmărită, cu mari lupte și jertfe, ca întreg poporul românesc să ajungă într'un singur Stat. să aibă o singură conducere, să intre între aceleași granițe toate țările locuite de români, pentru a trăi în deplină libertate, pentru binele și fericirea întregului neam.

Acesta a fost idealul nostru din trecut, împlinit prin unirea provinciilor românești cu Regatul Român, în 1918. Unirea noastră într'o singură patrie a fost sfâșiată prin nedreptățile din 1940, venite din afară, când armata noastră a fost silită să părăsească fără luptă teritoriul din patru provincii românești. O parte din pământul pierdut a fost redobândit, după un an, prin vitejia armatei noastre.

Nu este putere pe lume care să despartă apele unui râu mare în râulețele din care s'a născut, și să le facă să curgă din nou spre izvoarele lor. Nici legile istoriei, care sunt legile lui Dumnezeu, nu îngăduie ca o libertate, odată câștigată prin jertfe mari, să se mai poată pierde. Altfel omenirea n'ar mai putea înainta, n'ar mai putea eși din barbarie, ci s'ar opri pe loc.

Crezând fără nici o îndoială în recăderea patriei noastre, noi ne putem pregăti de pe acum pentru o țintă nouă, pentru un nou ideal de viață, care să lumineze și să inflăcăreze toate sufletele românești. Această țintă nu poate fi decât una singură: să umplem granițele României mari cu un neam românesc puternic, sănătos la trup și la suflet. Cu un neam mai bine hrănit, mai bogat, cu câștig mai mult, mai cruțat de boale de tot soiul. Cu un neam mai luminat în toate lucrările și îndeletnicirile lui, stăpân pe unelte mai bune de lucru, pe o desfacere mai cu preț a produselor sale. E nevoie să umplem România cu un neam românesc stăpân în țara lui. Dar stăpân nu poate ajunge câtă vreme va fi sărac și înapoiat în cultură.

Aceasta e întâia față a noului ideal național, a țintei ce trebuie să o urmărim în România mare de mâine, mai mult decât în cea de ieri.

Iar a doua latură a țintei celei nouă este: Să ajungem un popor conștient atât de drepturile cât și de datorile noastre ca popor întemeietor și alcătuitor de țară, plini de încredere și mândrie națională.

Să avem cu toții un singur gând, o singură simțire, o singură voință, gata oricând de aceeași jertfă pentru apărarea Patriei. Să facem din Statul român o țară bine organizată, în care dreptul fiecăruia să fie asigurat, în care fiecare cetățean și slujbaş să-și facă datoria. Așa vom ajunge o țară mândră, care va asigura viitorul tuturor.

„Astra”

O zi istorică: 3/15 Maiu 1848

Peste cinci ani se împlinește un veac dela adunarea națională a Românilor dela apusul Carpaților, ținută pe Câmpul libertății, la Blaj, în primăvara anului 1848, la 3/15 Maiu. Patruzeci de mii de iobagi români, moșii și strămoșii țăranilor și ai mai tuturor domnilor români de azi, s'au adunat dimpreună și la chemarea bărbatilor noștri cu carte de atunci, în frunte cu cei doi Vlădici români, să scuture jugul iobăgiei, să rupă lanțurile ce-i țineau legați de glie. Treziți de chemarea cărturarilor români, zecile de mii au alergat din toate colțurile moșiei lor străvechi, să-și spună, nu numai stăpânilor străini, ci lumii întregi hotă-

rîrea lor că „mor mai bine în luptă cu glorie deplină, decât să mai fie sclavi în vechiul lor pământ”.

Deșteptați din „somnul cel de moarte” prin lucrarea de luminare a fraților lor cu carte, ei au hotărît, jurând pe viața lor pe care erau gata s'o jertfească pentru viitorul de libertate, „să-și croiască altă soarte”.

Cele patruzeci de mii s'au proclamat pe câmpul libertății a fi o națiune liberă, având toate drepturile naționale și cetățenești ca și alte neamuri, stăpână pe moșia și pe țara pe care au moștenit-o dela strămoși, și au apărât-o cu sângele lor în scurgerea veacurilor. Pentru aceste drepturi sfinte ei au strigat cu glas puternic că sunt gata să lupte până la moarte, cu oricine ar mai încerca să li le răpească în viitor.

În aceea zi istorică de 3/15 Maiu 1848 s'a hotezat neamul românesc din Transilvania într'un hotezul națiunii luptătoare pentru drepturile și viitorul ei. De atunci a început, în chip conștient și hotărît, lupta noastră pentru deplina liberare națională, care nu s'a mai sfârșit decât la 1 Decembrie 1918 prin unirea politică cu Țara românească. Ziua de 3/15 Maiu a fost semnalul și sufletul revoluției din 1848/49. Toți tribunii legiunilor glorioase, în frunte cu Iancu și cu Axente, veniseră cu cete de țărani la adunare. De pe câmpul libertății s'au întors la vetrele lor mulți strămoși cu credința și convingerea preotului Ion Muntean din Mădarașul de câmpie, care a spus sătenilor după adunare: „Ardealul de-acum nu mai este Ardeal ci România”, cuvinte pentru care a fost tras în judecată de stăpânirea străină de atunci.

Din ziua de 3/15 Maiu 1848 poporul român, schimbat în națiune luptătoare, a pornit pe drumul biruințelor sale, strâns unit în aceeași tabără națională, țărani și domni împreună, și n'a mai fost putere pe lume să-i despartă până în zilele noastre. De-atunci încoace nu au mai luptat pentru drepturile naționale numai Vlădicii și oamenii cu carte, ci neamul întreg strâns în jurul lor. Am biruit prin lupta purtată cu puteri neîmpărțite, în strânsă unire și frăție. Fiindcă poporul nostru se deșteptase acum și știa adevărul:

Eu și-s frate, tu-mi ești frate,
Într'amândoi un suflet bate.

Așa a bătut atunci, așa bate azi, și așa va bate în vecii vecilor. Istoria ne-a arătat mereu că nimeni nu ne poate fi prieten și ajutor mai mare decât cel de-un sânge, de-o limbă și de-o lege cu noi.

Adunarea națională dela 3/15 Maiu 1848 a fost mare în urmări și prin pecetluirea pe vecie a frăției dintre cărturarul și țăranul român în lupta nedespărțită pentru același bine obștesc național.

Așa trebuie să fim și azi, când țara noastră este chemată să joace un rol important în desfășurarea evenimentelor ce vor urma. Strâns uniți, umăr lângă umăr, să pășim cu încredere în steaua care ne-a călăuzit pașii neamului, în toate vremile de răspântie.

Sus capetele, toți strănepoții celor patruzeci de mii, prin cari a vorbit neamul întreg atunci! Mai sunt cinci ani și se împlinește suta dela marea adunare de pe câmpul libertății. Sus fruntea, și te pregătește, neam românesc de azi, pentru praznicul și mai mareț care va veni pe tot pământul românesc, între granițele lui firești, la aniversarea celor o sută de ani a zilei de 3/15 Maiu 1948! Prin credință, unire și jertfă, vom avea biruința noastră întreagă!

Deșteaptă-te Române!

(Marșul anului 1848)

Deșteaptă-te Române din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de ttrani,
Acum ori nici-odată croește-ți altă soarte,
La care să se 'ncline și cruzii tăi dușman!

Priviți marea umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune și-al voștri strănepoți;
Cu brațele 'narmate, cu focul vostru'n vine,
Viață 'n libertate ori moarte cer cu toți!

Pe voi vă nmicră a plzmel răutate
Și oarba neuntre la Milcov și Carpați,
Iar noi pătrunși în suflet de sfânta libertate
Jurăm că vom da mâna să fim pururea frați!

Preoți cu crucea 'n frunte, căci oastea e creștină,
Deviza-l libertatea și scopul ei prea sfânt;
Murim mai bine 'n luptă, cu gloria deplină,
Decât să fim sclavi tarăși în vechiul nost' pământ!

ANDREIU MUREȘEANU

Sărbătorirea zilei de 10 Maiu în țară

Intregă suflarea românească depe amândouă clinele Carpaților a sărbătorit — așa cum se cuvine după strămoșească datină — întreitul praznic național al zilei de 10 Maiu.

Această zi a fost folosită de scumpa noastră armată pentru a face din nou legământul de devotament față de Rege, Țară și Conducător.

La acest legământ s'a alăturat și obștea civilă, care a putut să constate încăodată vigoarea și disciplina unei armate, ce a trecut prin atâtea suferințe în ultimii ani.

În anul acesta ziua de 10 Maiu ne-a înfățișat prin parada sa militară o armată acoperită de glorie și mândrie.

În capitală, parada militară s'a desfășurat în prezența M. S. Regelui Mihai I., M. S. Reginei Mamă, a Mareșalului Conducător și a înalților demnitari ai țării, prin fața cărora au trecut nesfârșitele drapele și unitățile de ofițeri și trupă, pe al căror piept străluciau decorațiile binemeritate, primite în urma faptelor de arme din acest războiu.

La Sibiu, capitala Ardealului, parada de 10 Maiu a fost urmărită în deaproape de mii de cetățeni, cari și-au luat locurile din vreme, atât în Piața Regele Ferdinand, cât și pe străzile principale, presărând flori în calea trupelor Armatei I-a, de sub comanda d-lui General Macici Nicolae.

Pe urmele Domnului

Neam neputincios,
neam puternic

Slăbănogul — paralizic — din sf. Evanghelie de azi nu avea om care să-l ridice din patul suferințelor lui, și să-l ducă în lacul cel făcător de minuni, după ce se tulbura apa de ingerul Domnului. Până se milostivea cineva de el, intra altul înaintea lui, și se vindeca. Știm cum l-a vindecat Mântuitorul numai cu cuvântul, făcându-i-se milă de el.

Minunea aceasta istorisită de sf. Evanghelie ne face să ne gândim la asemănarea dintre slăbănog și neamul nostru românesc dela apusul Carpaților până la mântuirea lui tot prin cuvânt, prin cuvântul culturii naționale.

Nu de câțiva ani ca slăbănogul, ci de veacuri întregi neamul nostru zăcea neputincios pe patul tuturor suferințelor, și nu avea om care să-l ridice. Deși era poporul cel mai vechi și mai număros din toate acestea, fără și finuturi românești dela apusul Carpaților, — și în Ardeal și în Banat, și în Crișana și în Maramureș, și în Țara Olului și a Hațegului — noi am făcut în amară robie și iobăgie sute de ani. În vreme ce fărâmituri de alte neamuri, strecurate printre noi din alte părți, aveau moșii întinse, își ridică orașe și cetăți, clădiră biserici mari ca tot atâtea catedrale, aveau școli pentru învățătură, poporul cel cu nume mare al românilor, robotea pe pământ străin, trăia în colibe și sate sărace, se închina în mici și strâmte bisericuțe de lemn, nu aveau orașe nici cetăți, nu aveau nici un drept cetățenesc de oameni liberi.

Mândria lui, puterea lui de viață, nu se vedeau nicăieri; cu capul în pământ, ca vitele de jug, lucra pământul străin, dădea zăciueli și tot felul de dijme, își vărsa sângele în toate războaiele pentru mărirea altor neamuri. Iar fi fost de ajuns să se zgudue odată cu putere, să cadă din spatele lui toți stăpânii aduși de vânturi căci era cu mult mai numeros și mai puternic decât ei.

Dar el a făcut slăbănog, neputincios, pe patul suferințelor lui, ca și slăbănogul din Evanghelie. Era și atunci o scâldătoare a oii, un lac făcător de minuni, în care dacă ar fi intrat neamul nostru, mântuirea lui ar fi putut veni cu câteva veacuri înainte. Dar nu avea cine să-l ridice de pe pat și să-l arunce în lac.

Care era această scâldătoare minunață?

Era știința de carte, era școala, era învățătura, singura putere care poate tulbura apa moartă a sufletului unui popor, și o poate schimba în apă vindecătoare. După cum numai ploaia și căldura soarelui pot deștepta puterile pământului și ale sămânței aruncate în el, tot asemenea numai cartea și învățătura, numai școala și cultura națională pot lumina și încălzi, pot trezi, incolți și crește puterile ce zac în sufletul unui popor.

Dar noi veacuri întregi n'am avut nici carte, nici școală, nici învățatură mai înaltă. Străinii, stăpânii, nu ne-au lăsat să avem, nu ne-au lăsat să intrăm și noi în locul făcător de minuni. Ei știau că dacă ne-am lumina, dacă s'ar deștepta puterile din noi, nu am mai zăcea pe patul slăbănogului, știau că umilința noastră și stăpânii lor ar avea atunci sfârșit.

Străinul nu era omul care să arunce în lacul minunat pe slăbănog.

A trebuit să se ridice omul acesta din sânul neamului, și nu unul ci mai mulți. Oameni cu carte, oameni învățați, cari au cercetat istoria românească, au cunoscut puterile și virtuțile de altădată ale strămoșilor noștri, și au simțit că aceste puteri trăiesc și în neamul de atunci, că sunt amorțite, adormite, fiindcă le lipsea lumina și căldura soarelui, ploaia cerului, care pentru suflet e cultura națională.

Aceștia, prin învățătura lor, cu graiul viu, cu scrișul, cu cărțile tipărite, cu școala românească, au poruncit neamului românesc celui slăbănog de pe patul robiei sale: „Ție-ți zic școală-te, ia-ți patul tău și mergi în casa ta.“

Și, cunoscându-și acum puterile — neamul cel

Calendarul săptămânii

Luna Malu

Dnm. a 4-a. a Slăbănogului, gl. 3. v.		VREMEA
Luni	17 Ap. Andronic	după calendarul de 150 de ani)
Marți	18 M. Teodor	
Mierc.	19 M. Patrichie	Dela 10 — 15 bine,
Joi	20 C. Nechita Tal,	16—17 ploaie, 18—
Vineri	21 (†) Const. și Elena	26 amestecat și căldură,
Sâmb.	22 S. M. Vasilisc	27 vânt și ploaie,
Duminică	23 Cuv. Mihail	29—30 bine, 31 ploaie.
Dum 5-a a Samarinenței, gl 4, v. 1		

Pomeniri

Pomenirea unui Vlădică — martir al Națiunii

Anul acesta cu prilejul sărbătorii zilei de 3/15 Maiu 1848, se va face, la Blaj și pomenirea Episcopului *Inocențiu Micu Klein*, dela nașterea căruia s'au împlinit 250 de ani. El a ajuns Vlădică al românilor uniți în 1729, și a murit, exilat din țară de Curtea împărătească dela Viena, — la 22 Sept. 1768 la Roma într'o mânăstire de călugări străini.

Inocențiu Micu Klein a trecut în istoria românească drept unul dintre cei mai înflăcărați luptători pentru drepturile naționale și cetățenești ale Românilor din Transilvania, într'o vreme când conștiința națională abea începuse a se trezi la obijduitul nostru popor.

S'a luptat cu toți dușmanii neamului, ducând nenunțate jalbe și proteste la împăratul, în care pretindea drepturi omenești și pentru poporul românesc. În cererile lui s'a formulat cel dintâi program politic al românilor din Transilvania. S'a luptat în dieta Ardealului, la Sibiu, cu grozii și baronii, cu stăpânii de atunci, cu atâta dârzenie încât odată fu în primejdie de a fi aruncat pe fereastră.

Marele luptător național a fost socotit răzvrățitor și primejdios, goana împotriva lui a pornit pe toate drumurile, dușmanii hotărînd să-l scoată din vlădicie și să-l închidă. Atunci a fugit din țară la Roma, crezând că aici va putea lucra mai cu folos pentru neamul său. Dar guvernul din Viena și cel din Transilvania nu l-au mai lăsat să se întoarcă acasă, temându-se că va răscula neamul românesc pentru a-și câștiga dreptatea, așa cum spusese Vlădică Inocențiu Micu într'un sinod preoțesc că va face, dacă împăratul nu va face dreptate românilor.

A murit în mânăstirea aceea străină din Roma, și acolo-i odihnesc osemintele până în ziua de azi.

Pomenirea luptelor lui în zilele noastre trebuie să fie un îndemn și o nădejde pentru toți românii.

— La 15 Maiu s'au împlinit 95 ani dela marea adunare națională ținută pe Câmpia Libertății dela Blaj, în primăvara anului 1848.

Prevestiri

Cum prevestec necuvântătoarele timpul

Albinele. — Când albinele ies din stup disdiminează va fi vreme bună. Dacă nu ies din stup sau zboară numai pe lângă urdiniș, e semn de ploaie ori de furtună.

Muștele. — Când muștele sunt neliniștite simt ploaia și se pun pe pielea omului cu mai multă obrăznicie.

Paijenii când își țes pânza lor cu hărnicie, prevestesc vreme bună; când dimpotrivă se ascund, e semn de ploaie.

Furnicile pe vreme bună scot „ouăle“ din mușuroi la soare. Ouăle, albe, nu sunt decât puii furnicilor; au nevoie de aer și căldură. Când simt ploaia dimpotrivă mută „ouăle“ adânc în mușuroi, ca să nu se ude.

slăbănog s'a sculat de pe patul lui, plin de mândrie și curaj și a pornit cu hotărîre spre casa sa: spre libertate, spre unire, spre patria sa.

Apoi am început să ne facem istoria ultimelor două veacuri: treziți prin cultura națională la conștiința propriilor puteri și la mândria națională.

Și dintr'un popor slăbănog am ajuns un neam puternic, noi, neamul românesc.

Și vom fi tot mai puternici în viitor pentru că prin cultura națională se vor deștepta în noi puteri nebănuite, cari dorm încă.

Din sfaturile doctorului Josif

De ce boală a suferit
Părintele Ion

Boala așa cum a avut-o părintele Ion a căpănat v'am povestit-o în numărul trecut, o nume doftorii catar acut al stomacului sau mai bine zis înveninare, o aprindere a stomacului. Aceasta învenare ori aprindere (inflamație) se naște așa, că în urma încărcării rânzei cu mâncări prea multe și grele, sucurile din stomac nu sunt în stare să mai prelucreze mâncatele și să le treacă mai departe intestinelor (mațele) ci rămân nemistuite în el, provocând o aprindere a pielii dinăuntru stomacului. Aceasta aprindere cauzează dureri și greață, iar stomacul voind să scape de povară, aruncă din ele mâncările tot pe unde au intrat și așa se întâmplă vărsarea. Ori vărsarea nu încetează odată cu golirea stomacului, și pielea lui fiind foarte aprinsă varsă mereu și atunci când numai are ce de aici ignelile neîntrerupte care chină grozav pe bolnav.

Dacă se întâmplă să aveți în casă un astfel de bolnav, chemați todeauna medic, iar până la sosirea lui așezați bolnavul în apă în cea mai mare odihnă liniște. Ii veți pune pe stomac comprese (cearceafuri înmuiate în apă rece și stoarse bine) reci și îi veți da să înghită din sferi în sferi de ceas mici bucățele de ghiță până la încetarea vărsăturilor. Ii veți mai face bolnavului un clistir (cu ajutorul moașei ori agentului sanitar din comună) cu apă caldă ca să se golească.

După aceasta cel puțin 12—24 de ceasuri faceți bolnavul să ajuneze nedându-i nimic de mâncare numai după acest răstimp și după ce vărsăturile au încetat cu totul vom începe cu încetul la câte 2—3 ceasuri câteva linguri de ceai ori lapte rece, tăiat cu apă. După două zile dăm supe de legume, strecurate, lapte bătut ori cafea cu lapte și dacă acestea sunt bine primite de stomac, apoi dăm și alte ca grîș cu lapte, supă de orez, ouă moi, pâine prăjită ori supă de pui. Măncarea obișnuită i-o vom da bolnavului numai după ce se simte cu totul bine și vedem că cel puțin ușoare le suferă fără greutate. În tot acest timp vom feri bolnavul de băuturi spirtoase, cari numai rău pot face stomacului. Dacă se întâmplă ca astfel de îmbolnăviri să se repete de mai multe ori la același om, ori că nu s'a vindecat de ispravă și a început iar să mănânce de toate, — boala, catarul se învechește și devine cum zic doctorii cronic. Despre aceste cataruri cronice precum și despre alte soiuri de boli ale stomacului vom vorbi în numărul viitor al foii.

Dr. I. S.

Cum să găsim leacul

Pentru mușcăturile de șerpi sau de insecte

Se pune de îndată, pe partea înțepată, o ventuză după ce pielea atinsă a fost atinsă puțin cu briciul dezinfectând (curățind) mai întâi locul și briciul. Sugeră cu gura, făcută deasupra locului înțepat, e bună numai dacă cel ce sugă n'are nici o rană pe buze sau în gură.

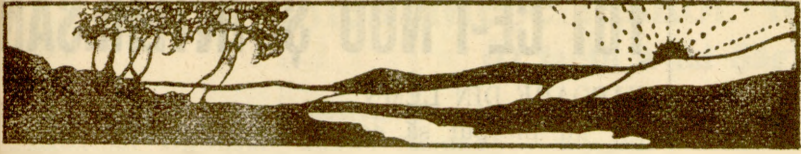
Tot așa de folositoare e și arderea cu fierul roșu a locului mușcat sau înțepat.

In caz de otrăvire cu ciuperci

Se va provoca bolnavului vărsături, dându-i-se să bea multă apă, — penru a-i goli și spăla stomacul. I se va da apoi să bea cafea.

In caz de fracturi (rupere de oase)

Se pune brațul sau piciorul frânt între două scoarțe, în care se așează puțină lână, ca astfel părțile frânte ale osului să nu se lovească. Se leagă apoi brațul sau piciorul, astfel așezat, cu o fașă destul de strânsă, îngrijindu-se ca piciorul sau brațul să stea cât mai multă vreme nemușcat.

IN LARGUL CÂMPULUI TOATE PLUGURILE ARĂ

Valoarea grâului românesc

Niciodată grâul nu a fost în mai mare cinste, ca acum, în timpul acestui al doilea mare război al lumii în regi.

Insemnătatea grâului pentru Europa a început întâi după războiul trecut. Țările europene care nu aveau o îndestulătoare producție de grâu și care îl aduceau de peste oceane pentru îndestularea popoarelor lor au căutat, prin toate mijloacele să sporească producția, pentru ca să nu mai aibă nevoie să cumpere din afară.

Italia, care, înainte de 1914, aducea 200-300 de mii de vagoane grâu în fiecare an, a ajuns în vreme de urmă la o producție de 800.000 vagoane, aproape peste nevoile ei.

Franța, care aducea anual 250—300 de mii vagoane, a ajuns să producă cele 840.900 vagoane necesare; ba chiar în vreo doi ani, a avut și un plus de 12—14.000 vagoane.

În timpul aceasta până la 1939 țările agricole europene prin urmare și România — au avut mult de suferit, pe de o parte din cauza sporirii producției de grâu în marile țări, pe de altă parte din cauza concurenței tot mai aprigă a țărilor de peste mări, cari produc ieftin.

Începerea războiului în 1939 a pus capăt acestei lărmă de lucruri.

Grâul nu s'a putut aduce de peste mări, iar marile țări producătoare Statele Unite, Canada, Argentina, La Plata, Australia, au astăzi milioane de vagoane de grâu nevândut.

Bătălia pentru sporirea producției dată de marile țări industriale cumpărătoare a prins bine acum, pentru că a sporit puțințele de hranire a Europei.

În țările agricole europene prin urmare și în România ca și în țările industriale, grâul a ajuns produsul cel mai însemnat pentru ducerea mai departe a războiului.

Căci războiul nu s'a sfârșit. Popoarele Europei au nevoie de pâine, care, ca în orice război, se produce mai puțin și se consumă mai multă.

Armatele au nevoie de pâine, care se poate face în urma frontului și se poate transporta cu ușurință. Milioane de oameni care acasă la ei mâncău cartofi sau mămăligă, trebuie hrăniți cu pâine.

Chiar fără voia ei, Europa a devenit o autarhie, (adică pe pământul ei produce tot ce-i trebuie pentru acoperirea feluritelor nevoi ale populației), pentru că acum nu se poate aduce nimic de peste mări. Pentru că, pe viitor, Europa trebuie să rămână neatârnată față de producția celorlalte continente și, prin urmare trebuie să se îndeustuleze singură, producând tot ce îi trebuie pentru popoarele și armatele ei.

În această situație se găsește România, fără producătoare de produse agricole.

Ca și din punct de vedere militar, rolul României este tot atât de mare și în ce privește îndeustularea Europei.

Interesul României este să producă cât mai mult din aceste produse. Și în primul rând pâine, adică grâu.

Sporirea producției agricole este astăzi cea dintâi poruncă a agriculturii românești. Prin câștigarea și sporirea suprafețelor cultivabile, dar mai ales prin mărirea producției la jugăr. Căci va veni o vreme când grâul românesc va fi un adevărat mare bulgăr de aur pentru agricultorul harnic și priceput.

Să încercăm a cultiva bumbac

Având sămânță și terenul pregătit se procedează la însămânțare.

Bazându-ne pe încercările unora semănatul bumbacului urmează să fie până la 10 Maiu. Dacă se seamănă mai de vreme și timpul se menține rece, sămânța se umflă și, neputând continua dezvoltarea (creșterea) din cauza răcelii, se clocește, iar dacă se seamănă după 10 Maiu, n'are timpul necesar de dezvoltare și recolta poate fi redusă foarte mult.

Semănatul în culturile mari se poate face și cu mașina în rânduri, la distanță de 70 cm., și la 4—5 cm. adâncime.

În culturile mici se procedează după cum locul e rărișat sau nu. Acolo unde este rărișat, se alege partea despre soare și un lucrător cu sapa pregătește cuiburile în coasta spinărilor, la 30 cm. unul de altul, mărunțind pământul după el; al doilea lucrător, cu sămânța la el, face loc cu mâna în fiecare cuib până la umezeală și aruncă 7—8 boale, semințe de bumbac, care să cadă împrăștiate, nu grămadă la un loc; trage apoi cu mâna pământ mărunț deasupra semințelor, formând un strat de 2—3 cm. și pe urmă se îndeasă cu mâna, ori se calcă deasupra cuibului, pentru ca semințele să se pună bine în pământ. Distanța între rânduri la rărișat este de 60—70 cm.

În al doilea caz, când locul arat a rămas plan, nu se pune nici cu piciorul, nici după sapă ori prin împrăștiere. Se fac semne cu un țaruș la distanță de 70 cm. și pe urmele trase cu țarușul se fac cuiburi cu sapa la distanțe de 30 cm. În aceste cuiburi, al doile lucrător, ca și la terenul rărișat, face loc cu mâna în cuiburi și aruncă împrăștiat 7—8 semințe acoperind și presărând pământul deasupra semințelor. Dacă nu avem marcator, lucrătorii pot să facă rânduri regulate de cuiburi la 70 cm. distanță și 30 cm. cuib de cuib.

Dacă semănatul se face în primele zile și chiar până la 1 Mai, semințele se seamănă în stare uscată. După această dată, pentru a se câștiga timp, se pun

semințele la încolțire în apă caldă 48 de ore timp în care încolțesc și se seamănă încolțite. În acest caz e necesar ca pământul să fie umed.

Cantitatea de sămânță trebuincioasă la hectar este de 30 kg., sămânță bună.

Dacă semănatul s'a făcut în bune condiții și pământul are umezeală și căldură îndeustulată, bumbacul răsare în 8—10 zile. Să încercăm, deci unde se poate.

Sfaturi gospodărești

Cum să păzim laptele de mirosuri

Laptele prinde foarte ușor mirosul locului unde se găsește. Această o va arăta mai bine următoarea întâmplare: pe o moșie mai mare a fost văruit grajdul vacilor cu var în care a fost amestecat și ceva carbol contra muștelor. Mirosul de carbol a intrat așa de tare în lapte, încât două zile laptele a mirosit numai a carbol. Ba chiar și untul a mirosit așa de tare, încât nimănui n'a fost în stare să-l mănânce. Femeile noastre deci să îngrijească și să nu țină prin grajduri lucruri rău mirositoare, dacă vor ca laptele să nu prindă miros greu și neplăcut.

Mijloc sigur de a stărpi coropișnițele

Se ia uleiul mineral cu care se ung mașinile și cu o câniță cu țâță, se toarnă ca la 10 grame în gaura coropișniței care se găsește cu înlesnire: îndată ce am turnat uleiul, turnăm apă mai multă. Peste 5 minute vedem coropișnițele eșind din găuri și așa le putem omori. Chiar dacă nu le omorim noi, mor ele singure peste câteva minute.

Ca să nu ruginească fierul

Ca să nu ruginească lucrurile de fier sau de oțel, să le ungi cu o amestecătură de ceară și de terebentină, să le învelești apoi în hârtie și să le ții la un loc uscat.

Creșterea găinilor

Un câștig de 30 miliarde

Avem în țară 4,500.000 gospodării rurale. Fiecare poate crește 20 de pasări. Unele mai multe, altele mai puține.

Înmulțiți numărul ouălor și al pasărilor de vândut, cu prețul lor și vedeți la ce sumă ajungeți pentru fiecare gospodărie și pentru țara întreagă. Ajungeți la o mijlocie de 8.000—10.000 lei venit de fiecare gospodărie, socotind că jumătate din ouă și din pasările mănâncă familia. Iar pentru toată țara, o producție anuală de 60 miliarde lei și un venit anual de 30 miliarde (din vânzarea a o jumătate din producția anuală).

Și socoteala nu se oprește aci. Noi avem găini care ne dau 70—80 ouă pe an. Dar, dacă le ținem iarna în coteț călduros, le ferim de umezeală, le hrănim cu uruială de mai multe cereale și așa mai departe, ne dau și ele până la 120 ouă pe an. Apoi, avem rasa cu gâtul golaș de Transilvania, care dă până la 160 de ouă pe an. Și dacă am crește și alte rase mai ouătoare, am avea și mai mare câștig.

Lucrări în stup nă

Trecerea albinelor din stupii bătrâni în lăzi

Alegerea timpului potrivit pentru această lucrare e în legătură cu următoarele condițiuni: a) timpul să fie statornic spre cald pentru a nu răci puetul din fagurii ce se mută în casa cea nouă și spațioasă; b) polen și nectar să fie îndeustulător căci albinele vor trebui să repare fagurii vechi și să clădească alții noi; c) nectarul să nu fie nici prea îmbelșugat căci albinele răspândindu-l pe toți fagurii în vederea evaporării apei din el, s'ar risipi prea mult în timpul lucrării când fagurii se tae pentru a fi potrivit în rame. În regiunile cu recolta de tei, lucrarea se poate amâna până cel mult la 15 Mai; d) populația coloniei să fie bună, deci numeroasă, mai ales dacă timpul e nesiatornic, pentru ca să nu rămână puet în rame neacoperit de albine, ceea ce ar aduce îmbolnăvirea coloniei sau cel puțin moartea aceluia puet răcit.

Operația se face în felul următor: sus în capacul buduroiului se dă o gaură cu un sfredel de 2 cm. prin care introducem conul afumătorului și afumăm bine colonia de stup; albinele speriate, se vor lăsa în josul fagurilor până pe gardina buduroiului; întorcem atunci stupul cu gura în sus, punem deasupra lui un stup gol puțin plecat și sprijinit pe cineva pentru ca să nu cadă, și cu două bețe groase și scurte batem în doaga stupului ca într'o toacă începând întâi de jos și tot urcându-ne cu încetul până pe la jumătatea lui. Albinele speriate de fum și de șgomotul ciocănitului se urcă sus, refugiindu-se în stupul gol așezat deasupra; din când în când ne oprim din ciocănit și privim cum albinele se urcă în sus ca să vedem dacă regina trece și ea, ceea ce se cunoaște după albinele care nu se mai coboară din stupul de sus în cel de jos pentru a-și căuta pe stăpâna lor. Odată albina liniștită, punem stupul cu colonia pe locul ce l-a ocupat în prisacă, iar pe cel puțin cu faguri îl ducem într'o cameră bine încălzită.

Cu un cuțit lung desprindem fagurii de pe pereți, scoatem cu un clește proptelele ce sprijină fagurii și pe măsură le luăm câte unul, îl tăem după forma ramei și îl legăm cu sârmă, sau cu sfoară, sau îl sprijinim cu niște șipci foarte subțiri de brad. Așezăm ramele cu provizii la margini, apoi punem pe cele cu polen, iar la mijloc între ele pe cele cu puet; despărțim partea goală rămasă în stup ca să ținem colonia cât mai strânsă la căldură.

Ducem apoi stupul sistematic în prisacă și îl așezăm în locul ce l-a ocupat primitivul și fie că scuturăm albinele deasupra ramelor punând repede un sac deasupra până ce ele se coboară între rame și le ocupă imediat, fie că le scuturăm în fața stupului sistematic pe o pătură și cu puțin fum le îndrumăm spre urdiniș, ca să treacă în noua locuință. La 4—5 zile tot adăugăm lângă cuib câte o ramă cu ceară presată până se completează stupul.

Sub steaua

ciobanului

Un tovarăș credincios

Cine ar crede că numai omul poate fi înțelept, se înșală. Nenumărate sunt animalele care, de multe ori, dau dovadă de tot atâta înțelepciune ca și ființele cu-vântătoare.

Care dintre noi se mai poate îndoi de deșteptăciunea câinelui, prietenul cel mai credincios al ciobanilor și al nostru al tuturor.

De curând, dincolo de fruntariile noastre, mai mulți câini ciobănești au fost puși să călăuzească o urmă de 150 de oi. În același timp, ei trebuiau să țerească turma de primejdii, să o țină departe de câmpurile cu semănături și să o aducă înapoi, la staulul unde plecase.

Câinii ciobănești și-au îndeplinit datoria mai bine decât cel mai credincios paznic. Nu i s'a întâmplat cel mai mic rău nici unei oi.

Toate au fost aduse înapoi la staul, în ordinea în care plecaseră...

Pentru îmbunătățirea rasei de oi

De curând Ministerul nostru de Agricultură a încheiat un acord cu Germania pentru a aduce la noi cincisute oi merinos și treizeci berbeci. Deasemenea vor aduce tot din Germania păsări și iepuri de casă de rasă bună pentru îmbunătățirea raselor dela noi.

Cum să ne apărăm de trăznet

Este știut că trăznetul se abate mai ales asupra copacilor înalți, mai cu osebire stejarul este mai des lovit de trăznet; tot așa plopul, fagul, pinul, salcâmul sunt mai puțin amenințați de trăznet.

Dintre toți copacii, însă, mesteacănul și arțarul sunt cel mai puțin amenințați de trăznet și dintr-o mie de întâmplări, trăznetul atinge abea unul din aceste soiuri de arbori.

De aceea, dacă se întâmplă să ne aflăm pe timp de furtună, într-o pădure, să căutăm să ne adăpostim sub un mesteacăn sau arțar.

Căci, grija bună, păzește primejdia rea.

FOIȘOARĂ

Școala primară din Ardeal

Ce ne trebuiește în viitor pentru școala primară?

1. Să ieșim din programele prea încărcate ce le avem astăzi. Copilul dela țară trebuie să învețe să lucreze, să pună mâna pe sapă și pe lopată, pe cuțitul de altoit. Bibliotecile să nu mai stea înmagazinate în rafturi, ci coborâte pe clase, cu cărți și broșuri potrivite, administrate de către elevi, citite cu plăcere. Cărțile să pătrundă și în casa săteanului nostru. Să se prelungească astfel școala până în tinda locuinței lui. Poate de aceea, actualul Ministru Subsecretar de Stat, Domnul I. C. Petrescu, în măsurile luate pentru organizarea învățământului complementar — clasa a V-a până la a VII-a — a scos manualele din școală înlocuindu-le cu broșuri mărunte, în care se reoglindește satul cu toate preocupările săteanului nostru: o igienă mai ridicată pentru sat și oameni, lucru pe teren cu elevii în grădina școlii, în atelierul școlar sau comunal, la cantină, în cooperativa școlii, cor bisericesc și teatru sătesc, farmacie școlară și ca o încoronare a acestora înțelegerea copiilor pentru marile momente istorice prin care trece naamul nostru astăzi, în lupta ce o purtăm în răsărit, și de bună seamă, mai târziu, și în Apus, unde bate cu adevărat inima neamului.

2. Va trebui atinsă, pe viitor, cu mai multă înțelegere și problema școlii primare din Munții Apuseni, unde n'am putut pătrunde încă, poate și din cauza greutăților, dar mai ales a moșavurilor noastre, afirm eu.

În Munții Apuseni avem o situație specială. Satele sunt răslețite pe întinderi foarte mari, greu de

Snoave

NU-I PLĂCEA APA

„Măi țigane, da de ce te-ai mutat din satul, în care ți-ai ros coatele până acum?”

— De, Românico!... Nu-mi plăcea apa!

„Cum dracu să nu-ți placă, măi cioară?... D'apoi bine, la ceilalți oameni de ce le place?”

— Hei Românico, ... apoi vezi, că ahăia au după ce s'o bea, pe când eu vedeam tot stele verzi de sătul ce eram!

*

NU VEZI, CĂ-I OAIIE?

Un cioroi mergea pe drum cu purdelașul său cel mic de mână. Văzând acesta o capră, ce umbla de colo până colo prin șanț, îl întrebă pe grangorul cel bătrân:

„Măi dado, ce pasăre e ahaia c'o așchiă în spate și cu două bețe în cap?”

„Da nu vezi, orbule, că-i oaiie!”, fu răspunsul înțeleptului dadă.

*

ȘI AVEA DREPTATE...

— Păi, ziceai că doctorul ți-a prescris în „rețetă” să bei numai câte un pahar de vin și tu, până acum ai băut patru.

— Măi da prost mai ești tu! Eu am fost la patru doctori și toți mi-au prescris câte un pahar de vin, așa că nu beau mai mult decât numai ceiace mi-au spus ei.

Cum sunt diferite neamuri

Un călător oarecare face următoarea constatare despre popoare:

FRANCEZUL inventează de toate,

ITALIANUL cântă de toate,

POLONUL bea de toate,

ROMANUL râde de toate,

UNGURUL injură de toate,

BULGARUL se miră de toate,

SĂRBUL vorbește de toate,

CEHOSLOVACUL lucrează de toate,

JIDOVUL vinde de toate,

ȚIGANUL șterpelește de toate.

străbătut, mai cu seamă iarna. Iată câteva exemple:

În Albac și cătunul Păltiniș-Turda avem 750 elevi de școală, se bucură de instrucțiuni 200, rămân astăzi analfabeți 550.

În Avram-Iancu cu cătunele Târșea și Casa-Iancului avem 1100 elevi de școală; instruiți 300, analfabeți 800.

În Gârda de Sus și de Jos: 1300 elevi de școală; instruiți 200, analfabeți 1100.

În Șohodol, jud. Alba, cu cătunele Peș, Poiana, Vârș și Valea-Verde avem 1300 elevi; instruiți 300, rămân analfabeți 800.

Toate localitățile pe care le-am pomenit sunt locuri istorice, unde s'a menținut mai pură rasa și unde exemplare alese ale neamului nostru au purtat lupte îndârjite cu asupritorii de ieri pentru păstrarea ființei noastre naționale. De aceea avem obligații mai sfinte față de aceștia, iar măsurile de școlarizare trebuie să le imbie Statul nostru cu iubire, neprecupețind nici capitalul nici munca.

Va trebui să zidim aicea multe școli-cabane, cu învățători statornici, care să întindă o mână de ajutor acestor copii năpăstuiți, care vagabondează astăzi pe întreg cuprinsul țării cu câteva fluere și ciubere în miniatură, arareori negustorind, de cele mai multe ori cerșind o bucată de pâine. Și e păcat, dar mai ales e rușine.

Ar fi de dorit în această direcțiune o centralizare a tuturor organismelor, care înrăuresc rosturile culturale ale satelor noastre. Bună oară Ministerul Sănătății edifică băi populare și ambulatoare policlinice, „Astra”, cămine culturale, Ministerul de Interne ateliere comunale, Comitetul de Patronaj cantine, iar Ministerul nostru școlii; n'ar fi mai consult oare ca toate

TOT CE-I NOU ȘI INTERESAN

VAPOARE DIN LEMN

au început să construiască japonezii în mari șantiere (fabrici) anglo-americane din regiunea Shanhai (China), fabrici cari acum se află în mâna japonezilor. După cât se spune cu aceste vapoare se face transportul de zahăr, cânepă, cauciuc, bumbac pe seama nevoilor Japoniei.

CĂȚIVA INVĂȚAȚI au făcut numărătoarea tuturilor bărbaților de pe tot pământul, deoparte și femeilor de altă parte. S'a văzut că numărul femeilor din Europa întrece pe cel al bărbaților cu 3.400.000. Cele mai multe femei sunt în Norvegia și Anglia apoi în celelalte țări europene iar la urmă de tot e România. Asta înseamnă că în România numărul bărbaților cu puțin mai mic decât al femeilor. Mai interesant pentru noi, e însă faptul că acești învățați au găsit că în România nu sunt numai cele mai multe femei dar sunt și cele mai frumoase.

DELA MOSCOVA LA VLADIVOSTOK. Călătoria cu trenul în Siberia se face în 14 zile. Pentru după războiu, se planuiește a se face o linie ferată mai largă cu vagoane mai mari și mașini cu mult mai puternice ca cele din țările europene, mașini de peste 20.000 cai putere.

O HOTĂRIRE A CERȘETORILOR. Incepând din cei din Paris cerșetorii din toată Franța au alcătuit o societate în care au hotărât ca pe viitor să nu mai primească banii cu „țărăita”. „Cine vrea să facă pe mană, să dea măcar un franc. Cine dă mai puțin este refuzat”, spune statutul acestei societăți. Va duce oare această societate care pune prețuri și pe „milă”?

DELA NASCOCIREA PARAȘUTEI. Anul acesta împlinesc 160 ani de când a fost nascocită parașuta adică umbrela aceea uriașă cu care se aruncă din avion, aviatorii, în caz că avionul se prăbușește.

UNUL CARE VORBEA 159 LIMBI. De curând murit în Suedia învățatul profesor Herman, care vorbea 159 limbi. Este cel mai mare poliglot al lumii (poliglot înseamnă om care cunoaște multe limbi). În bine 159 limbi istoria nu cunoaște să mai fi fost vreodată cineva să vorbească. Profesorul Herman, de origine germană, scria și vorbea în 159 limbi. Avea o memorie de neînchipuit. Secretul acesta de a cunoaște atâtea limbi l-a dus cu el în mormânt. N'a mărturisit nimănui acest secret.

acestea autorități să cadă de acord și să clădească un singur imobil, unde să se concentreze instituția de bază a satului, școala, cu toate ramificațiile ei: bai, cantină, atelier, bibliotecă, radio, cu un cuvânt un adevărat cămin cultural. Acțiunea convergentă este necesitate, altfel mergem cu toții pe linii paralele și nu ne mai întâlnim niciodată.

*

Am încercat să redau, în câteva linii înfățișarea învățământului nostru public din Ardeal, arătând că a fost în 1918 și ce am reușit noi să facem în decurs de 25 de ani. Mă simt obligat să scot la suprafață munca grea și plină de răspundere pe care o depun învățătorii noștri. Mai zilele trecute, când țara s'a ridicat ca un singur om pentru apărarea granițelor puține și-au pus întrebarea, cui se datorește elanul însuflețirea cu care au răspuns sătenii la chemarea Desigur, că partea cea mai însemnată de contribuție această privity, o au învățătorii. Toate instituțiile care s'au creiat în ultimul timp se sprijinesc pe umerii lor: premilitarie, educație extrașcolară, comitete de tot soiul. Chiar și armata își recrutează elementele de conducere din rândurile învățătorilor. Din 10 ofițeri de rezervă 6—7 sunt învățători.

Din cei 6000 de ofițeri morți în actualul război 1/3 aparține învățătorimii.

Când el, învățătorul, va simți, că acele organisme care sunt puse să-i îndrumeze și călăuzească viața profesională, sunt alături de el, nu numai cu ordine circulare și cu procese-verbale, ci cu gândul, cu fapă părintească și ajutorul lor nelimitat, va munci cu încredințată putere pentru ridicarea satului și întărirea Statului.

Nicolae Nistor
Inspector general primar

Reuniunea Meseriașilor Români din Sibiu (O faptă a lui Șaguna)

În anul 1867 — cu binecuvântarea și la îndemnul nemuritorului Mitropolit Andrei Șaguna — asesorul consistorial Nicolae Cristea, se coboară în mijlocul puținilor meseriași români din acea vreme, cu gândul curat de a-i organiza într-o Reuniune, ca astfel să poată duce lupta răspândirii meseriilor printre fiii neamului nostru — aflat sub vremelnică stăpânire străină — și să ajungă în același timp la o dezvoltare sănătoasă și temeinică a industriei românești, ce deabia răsărise, în ciuda asupritorilor hrăpăreți și nemiloși.

Stăpânit de această idee, Nicolae Cristea, publică mai multe articole prin care își pregătea terenul. În urma lor, se convinge că în cetatea Sibiului, între Români, se găsea elemente cu cari poate să pună bazele unei Reuniuni, în care urma să se înroleze toți meseriașii români.

Deși a avut de luptat cu multe neajunsuri și greutăți, meseriașii au răspuns acestei chemări și astfel la 23 Aprilie (5 Maiu) 1867, ia ființă „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”, constituită pe baze de statute, aprobate de guvernul de pe atunci.

Sub patronajul lui Șaguna și conducerea pricepută a vrednicului de pomenire Nicolae Cristea, s'a cimentat pentru veacuri, scopul măreț al Reuniunii sodalilor români, stând mereu sub aripa ocrotitoare a Bisericii, îndrumătoarea destinului și vrerilor românești de ieri și de totdeauna.

În scurtă vreme dela înființare — cu toate greutățile ce i-au stat în cale — Reuniunea reușește ca să

strângă la sânul său pe toți meseriașii români din cetatea Sibiului.

Aci, în Reuniune, meseriașii au primit îndrumările morale atât de necesare dezvoltării și progresului meseriei lor. Tot de aci — prin legăturile permanente frățești — au obținut, la nevoie, sprijinul material.

La 1867 s'a deschis, fiilor de țărani, drum spre calea meșteșugului, pentruca astfel să facă legătura firească între pătura de „jos” și cea de „sus”. Prin răspândirea meseriilor și învățarea meșteșugului de către fiii țărănilor noștri, nu s'a creiat o altă clasă ci mai degrabă putem spune că s'a făcut o împlinire la alcătuirea neamului românesc. Meseriașul ocupă locul dintre „jos” și „sus” și tot el este acela care le unește pe amândouă.

Prin aceasta „Reuniunea sodalilor români” a intrat pe făgașul istoriei, ca una dintre așezările șaguniene.

Astăzi, după împlinirea idealului național de întregire „Reuniunea meseriașilor” pășește cu tot trecutul ei și cu toată munca sa, în al 76-lea an de viață, plină de roade folositoare, spre cinstea Bisericii și neamului și spre lauda vrednicilor meseriași cari i-au înțeles adevăratul rost.

Despre „Reuniunea meseriașilor” din zilele noastre, nădăjduiesc că „Foaia Poporului” — primenită cu hainele curate ale bătrânei „Astra” — îmi va da prilejul, într'un număr viitor, ca să viu cu o complexitate.

TRAIAN CHIRILĂ

Cum putem scăpa de unele biruri

După socotelile oamenilor de specialitate, suprafața pomicolă a țării este în măsură să producă fructe nu numai pentru nevoile consumului intern, dar chiar și pentru export.

Dar, pentru a putea concura cu produsul nostru alte state este neapărată nevoie, ca ele să fie de bună calitate.

Constatăm, cu bucurie, că în ultimii ani, cultivarea pomilor fructiferi de bună calitate a făcut un simțitor pas în țara noastră și mai ales în Ardeal. La aceasta se mai adaugă și înfăptuirile, pentru industrializarea fructelor, prin prepararea marmelăzii.

Totuși nu se poate spune că am făcut totul, pentru răsplătirea ostenețelor acelor cari îmbrățișează cultivarea pomilor fructiferi. Se pot face eforturi și mai mari. Clima e prielnică, la noi, pentru o astfel de îndeletnicire. Sunt unele terenuri, chiar și în regiunile de munte, pe care plantarea pomilor fructiferi, meri și peri mai ales, s'ar putea face cu bune rezultate și proprietarii acestor terenuri s'ar alege cu simțitoare foloase.

Nu trebuie să nesocotim nici întinsele terenuri, cari stau alături de drumuri, pe suprafața cărora de-a-ineoamenă s'ar putea planta milioane de pomi fructiferi. În această direcție s'a făcut ceva în unele regiuni, cu oameni înțeleghători și conducători destoinici.

După socotelile încheiate, avem căi de comunicație dealungul cărora s'ar putea planta pomi în lungime totală de aproape 43.000 km. — adică 43.000.000 metri. Socotind ambele laturi ale căilor de comunicație, am avea o lungime de 86.000.000 metri.

Să zicem că 6 milioane de metri nu ar fi potriviți pentru plantare, rămâne totuși o fâșie de 80 milioane de metri. Plantând pomi la o distanță de 10 metri, rezultă că dealungul căilor noastre de comunicație am putea planta cam 8 milioane bucăți pomi.

Este interesant de știut ce ar însemna o asemenea plantație.

Dacă la prețurile de azi ale fructelor, socotind numai la 20 Lei kgr.; iar producția de fiecare pom la 10 kgr., fiecare pom în parte ne-ar da un venit de 200 Lei sau în total, un venit de 1.600.000.000 Lei.

Dacă am săvârși mult așteptata lucrare de plantare a marginilor de șosele, problema întreținerii, în bune condițiuni a căilor noastre de comunicație, nu ar mai apăsa într-o așa de largă măsură, asupra cetățenilor. Din venitul ce se va produce prin punerea în comerț a fructelor recoltate, se va putea acoperi în bună parte cheltuielile de întreținere a drumurilor.

Datoria fiecărui cărturar al satelor noastre este să participe la deslegarea acestei probleme. Cu concursul tineretului școlar și premilitar, să pășim de pe acum la înființarea pepinierelor în fiecare comună, și în scurt timp să avem plantate toate laturile drumurilor noastre de comunicație.

Ne-ar fi această faptă, de multă cinste, în fața streinilor.

N. O.

Mai multe opinci ca ghetе

Fabricile de ghetе lucrează anual cam 1.500.000 perechi, cece înseamnă că marea majoritate a locuitorilor poartă opinci. Pentru aceasta este însă nevoie de opinci.

Să facem mai mult comerț

În toate vremurile, popoarele au luptat să-și întemeieze și să-și înjghebeze în țările lor, un comerț, un comerț național, care să fie numai al lor și care să fie făcut de oameni bine pregătiți și pricepuți în această meserie. Și azi lupta continuă cu aceiași putere...

Și la noi s'a vorbit mult și se vorbește încă, de un comerț românesc, care să fie numai al nostru și care să fie făcut numai de români. În multe locuri dela vorbă s'a trecut la faptă. Munca începută cu multe rezultate frumoase, trebuie dusă cu toată puterea mai departe. Când găsești drumul bun, pe acela trebuie să-l urmezi, fără a mai sta la îndoială. De aceea să facem mai mult comerț românesc. Acesta trebuie să ne fie gândul și munca de fiecare zi. Avem comercianți români dar prea puțini. Să-i facem dintre noi și să-i sprijinim pe cei mai pricepuți.

Din satele noastre au eșit mulți comercianți iscusiți care fac fală românilor. Sate ca Rășinari, Poiana și Săliștea au dovedit țării, că țărănul român este tot așa de priceput ca și străinii în comerț, ba chiar mai priceput decât ei. Orașe mari cum sunt București, Constanța, Craiova, Caracal, Râmnicul-Vâlcea, Pitești și altele sunt pline de comercianți din aceste sate ardelenice.

Nimic nu-i mai curat și mai românesc decât satul. Iar dacă e vorba să facem mai mult comerț românesc, cu mai mulți neguțatori români, să-i recrutăm din satele noastre românești.

Pentru aceasta trebuie muncă în școlile de comerț cât și în prăvălii, iar tineretul trebuie îndrumat, trebuie sfătuit, să îmbrățișeze această ramură de activitate economică.

Neguștorul pentru noi românii din Ardeal, a fost mai mult decât un om care ne vindea de după tarabă sare sau chibrituri, zahăr sau bumbac. Pentru noi a fost un luptător al românismului, ajutând eu bani operele de cultură prin sate de „Astra”, păstrător de datini și credință prin donațiuni în bani sau obiecte făcute bisericii, semănător de știință prin sprijinul acordat școalelor.

Făcând toate acestea neguștorul român din Ardeal a fost cel mai bun colaborator al intelectualului care lucra la ridicarea satului românesc.

Acesta a fost neguștorul român și pe acesta trebuie să-l căutăm și să-l sprijinim și azi.

NICOLAE EUGEN POPA

Nr. 1802

TELEGRAMA

SIBIU - Telegraf
7.V.943

D
CĂTRE ONOR. PUBLIC DIN SIBIU
ROMANIA

Prezentată la ..... Nr. .... cl. .... cuv. .... data ..... ora ..... m. .... timpul .....
 Transmisă de ..... data ..... ora ..... m. .... timpul .....

AU SOSIT MODELE EXCLUSIVE PENTRU SEZONUL DE PRIMĂVARĂ ȘI VARA
1943! STOP! VIZITAȚI-NE FĂRĂ OBLIGATIE STOP!
CASA DE MODA G. WACHNER

p. Conformitate
 Form. (176x250) 1:39

Casa de modă
 conducătoare a Sibiului
GÜNTER WACHNER S. I. N. C.
 SIBIU, STR. REGINA MARIA 19. - Telef. 648

VENIȚI SUB STEAGUL „ASTREI“

Temelia unui cerc cultural

După statute, un cerc cultural se întemeiază din indemnul propriu al fruntașilor unei comune. Întruniți în adunare generală, membrii prezenți ai „Astrei” aleg un comitet, pe care-l pun sub conducerea celui mai vrednic dintre ei, și încunoștințează despre acest fapt conducerea despărțământului.

Cu acestea Cercul Cultural poate fi socotit ca legal întemeiat.

Astra are nenumărate Cercuri Culturale. Nu toate însă au și o activitate corespunzătoare în timpul care urmează după constituire. Vorbind foarte sincer — așa după cum se și cuvine din acest loc — s'a putut constata, că unele din comitetele acestor cercuri, în aurând cad într-o lăncezeală aproape neînțeleasă. Amorfeala se cunoaște prin faptul, că comitetul nu ține ședința, nu înscrie membri, nu-și creiază fonduri, nu întemeiază bibliotecă și nu organizează conferințe, șezători, etc. Cu un cuvânt, cercul cultural este lipsit de acel sâmbure de viață, din care răsar șirul de fapte așteptate.

Din fericire, însă, pe lângă aceste mai puțin harnice Cercuri, avem nenumărat de multe altele, cari au o viață proprie frumoasă și plină de încurajări.

Totuși, chiar din deosebirile principale, care le separă în două categorii, se naște întrebarea de a afla cauza care ridică sau scoboară viața unui cerc cultural în general.

Răspunsul l'am primit foarte lămurit într-o oarecare dimineață, când a venit la mine părintele Cipcigan din acea comună Răcătau a județului Alba, care se întinde pe distanță de zeci de kilometri, peste dealurile și văile din dreapta Mureșului.

Din vorbele Sfinției Sale am înțeles, că satul este sărac și apăsător de nevoi multe, dar că oamenii

sunt buni și curați la suflet, formând o turmă credincioasă în jurul păstorului.

Din modestele noastre puteri — îmi spunea vorbitorul — am reparat casa parohială și am pus în stare de funcționare școala primară. Acum, de două zile sunt venit să caut doctora pentru cei betegi și hrană sufletească pentru acele clipe de răgaz pe care le avem mai ales duminică după sfânta liturghie când satul se adună în jurul meu. Până acum am strâns ceva bănișori pentru un aparat de radio, pe care oamenii îl doresc tare. Ne mai lipsesc însă o parte din bani și simțim nevoia unei biblioteci, pentru care, deocamdată, nu avem mijloacele bănești.

Părintele Cipcigan a primit cărțile și o parte din banii trebuincioși — prin Astra. Cercul Cultural a putut lua ființă numai decât. Lumina, pe care sfinția sa a aprins-o în sufletele credincioșilor, pe care îi păstorește, de acum înainte poate lumina mai cu tolos. Iar însuflețirea desinteresată, de adevărat părinte, pe care el o arată turmei, este o garanție, că faptele nu se vor opri aci, la aceste începuturi modeste.

Iată, așa s'a lămurit în mine, taina Cercurilor Culturale sănătoase și pline de viață.

Temelia adevărată a unui cerc cultural este omul. Este bine nu numai să știm, ci să fim și adânc convinși că aluatul oricărei plămade este omul. Așezăminte, oricare ar fi ele, fără însuflețirea capabilă de faptă a omului rămân forme goale, din care nimeni nu va trage vreodată nici cel mai mic folos.

De aceea, Cercuri Culturale, căutați-vă omul căci numai astfel se va putea spune despre voi, că trăiți în slujba luminării obștești, care vă este rostul!

EUGEN HULEA

BCH Cluj / Central University Library

...S'a pus în ultima vreme în discuție dreptul la viață al națiunilor mici, lucru care ne interesează în cel mai înalt grad și pe noi. Ținem să afirmăm cu toată puterea că dreptul la libertate nu are să fie făcut atârnat de numărul membrilor unei națiuni. Acesta e un drept lăsat de Dumnezeu pentru toate neamurile. Fiecare neam odată ce este chemat de Dumnezeu la viață e chemat și la dezvoltarea însușirilor și posibilităților sale, fapt care nu se poate întâmpla decât în libertate.

Neamul nostru este un neam tânăr care nu și-a arătat încă măsura darurilor lui cu care a fost înzestrat de Dumnezeu. El are o misiune de îndeplinit în viitor și nu poate fi înlăturat dela viața istorică de nici o poită sau combinație omenească.

El se luptă cu toată hotărârea și în chip necurmat pentru dreptul său la o viață liberă, într'un stat suveran al său, care să cuprindă pe toți fiii săi. Iar biserica părinților săi îi va sta tot timpul alături, ca cel mai prețios ajutor în această luptă.

(Din cuvântarea I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae, rostită în catedrala din Sibiu cu ocazia deschiderii adunării eparhiale din acest an).

Din activitatea „Astrei”

Sub îndrumarea „Astrei”, în despărțământul de plasă Săliște a luat ființă o școală țărănească pentru femei, în comuna Galeș. Școala țărănească dela Galeș, ale cărei cursuri au durat șase săptămâni, a fost cercetată de 13 eleve, femei și fete din comună. Conducătorii școlii — așa ni se vestește — au pus mult suflet, iar elevele, toată dragostea de a prinde sfaturile date. Cinste găleşenilor.

Fapta extrașcolarelor din Slimnic

Subcentrul extrașcolar din Slimnic de sub conducerea d-nei inv. Victoria Tatu, s'a prezentat cu daruri la spitalul răniților din Ocna Sibiului. La această faptă patriotică s'au unit cu multă însuflețire următoarele doamne și domnișoare din comună: D-nele Maior Valeria Hanea, inv. și văduvă de război, D-na Elena Gehl, D-na Elena Hanțiu, D-na Maricica Savfion, D-na Dahlia Fărță, D-na Maria Floașiu, D-ra Maria Costea, D-ra inv. Domnica Popescu și D-l inv. dir. Ion Tatu. S'au împărțit de către Doamne și extrașcolare răniților prețioase daruri în alimente, țigări și vin.

Pe urmă s'au întrunit toți răniții în sala „Herman” unde extrașcolarele și-au desfășurat programul compus din declamări, cor și jocuri naționale.

A vorbit inv. dir. Ion Tatu, despre misiunea României în războiul din răsărit.

Coresp.

Binevestitorii „Astrei”

Cine vrea înaintarea noastră culturală trebuie să sprijinească „Astra” înscriindu-se ca membru într'una din categoriile de membri ai acestei instituțiuni culturale.

Țăranii mai jos pomeniți, din comuna Valea Largă jud. Turda, se vede că au înțeles acest indemn al învățătorului lor director Ioachim Morariu (el însuși membru pe viață al „Astrei”, încă din anul 1936) și s'au înscris membri pe viață, plătind fiecare, din prisosul său, câte 500 Lei.

Pentru această românească faptă, am socotit că cei 10 țărani din Valea Largă se învrednicesc de a le publica numele, ca unii ce au pășit în grup sub steagul „Astrei”.

Iată-i: CĂLUGĂR ION plugar, CENEAN SIMION, rotar, CENEAN IUSTIAN, HOIMĂȘAN NECHIȚA, BEL-DEAN ION lui TEODOR, MUREȘAN SIMION, CĂLUGĂR MIHAIL și MIHĂIEȘ GLIGORE.

Binevestitorii vremilor de altădată.

...Prin cetit la lumină și cultură

și

Prin cultură la fericire, bine și frumos...

Avram Iancu, eroul străbun

În anii furtunoși 1848—1849 sufletul mișcării mânărilor era Avram Iancu, născut în Vidra-de-sus, părinți țărani.

Despre marele și neuitatul erou al Munților Apuseni s'a scris și vorbit nespuse de mult și totuși par să nu ne-am săturat de a-l pomeni în toate ocaziunile.

În cele mai umile colibe ale Ardealului, printre veștile cu Feți Frumoși și Ilene Cosânzene, cei vârstnici nu uită de a vorbi tinerilor despre marele erou străbun Avram Iancu.

Socotim că nu e de prisos a da câteva date legătură cu viața Craiului Munților Apuseni, a cărei umbră plutește și azi, peste satele din Ardeal.

Cetirea și scrierea limbei materne, Iancu o învăța în salul său de naștere dela învățătorul de atunci Mihail Gomboș din Vidra de sus. Iancu a trecut școala primară din Câmpeni, unde a avut de dascăl pe Moise Ioanette. Școalele gimnasionale le-a urmat la Zlăina, iar științele filosofice și juridice, la Cluj. Pentru învățarea sa s'a vădit un școlar strălucit.

După mărturisirile aceluia cari l-au cunoscut Iancu era de o statură mijlocie, cu fața lungăreașă, nasul potrivit iar părul și barba de culoare galbenă. Ochii lui albaștri, ca viarele, înfățișau o privire blândă, însă în același timp și un caracter hotărât.

În timpul revoluției îmbrăcămintea lui se compunea dintr'un cojocel de culoare albastră cu blană de miel pe margini; pe cap purta o pălărie moșească și o pene de cocoș în ea; iarna purta căciula neagră de piele de miel. Pantaloni erau strâmți și vâriți în cismă așa ca la călărași.

Peste mijloc era încins cu o sabie și la brâu purta patru pistoale cu câte două focuri, iar de oblată, cu lănci atârneau două carabine.

Iancu avea doi cai pe care i-a botezat Brutus și Lucia. Când s'avânta pe cal, Brutus scăpăra scântei din potcoave, așisderea, ca Ducipal; ochii i-se înflăcărau, ca para focului, iar sforăiturile năprasnice, cari ieșeau pe nările bidiviului mișca și frunza codrului.

În timpul revoluției trecătorii adesea vedeau în pușterea nopților, doi călăreți, ca două năluci, saltând cu caii prin codri, mergând dintr'un sat într'altul, pentru a da ordine: era Iancu cu credinciosul său aghiotan, Clemente Aiudeanul.

În „Târgul Floriilor” în anul 1848, Moșii erau adunați, ca de obicei, la Câmpeni. Iancu, ivindu-se în mijlocul lor le spunea hotărât: „De azi înainte numai de mine și de împărat să ascultați!”

Pentru buna pregătire și reușita revoluției, Iancu porunca, prin ordinele sale cam astfel:

„Tribune! Cu cea mai mare grabă strânge Landsturmul pe mâine dimineață la Câmpeni; ia cu tine 300 pușcași și 100 lănceri harnici. Lui Clement îi scrie că să din Offenbaia (Baia de Arieș) cum primește cartea și se întoarcă cu oameni cu tot la Câmpeni, pentru scutirea lăncii Landsiurmului în Neagra și Scărișoara. Nici un om harnic de armă să nu rămână acasă.

La Vidra-de-sus, Vidra-de-jos, Ponor, să iese Gerendi; Sohodolul să-l scoale Iambor cu căpitanii...

Această poruncă așa să fi-o pui la inimă, că ziuă noaptea să nu dormi și oamenii să capete pâine de unde este coaptă, iar în Câmpeni, cu cea mai mare grabă să se macine cucuruz și să se coacă...”

Așa chibzuia Avram Iancu, că va putea duce la limanul mântuirii poporul de robii asupriți.

Dumnezeu să ne înzestreze neamul cu cât mai mulți lupiațori de acest soi.

ÎNȘTIINȚARE. Domnii președinți ai despărțământelor noastre sunt rugați a ne trimite, cât mai neîntârziat, tablourile cu abonații, cărora să li se poată trimite foaia direct. Numai după ce vom primi tablourile cerute prin circulară, d-nii președinți vor fi scutiți de a desfășura foaia personal, în despărțământul respectiv.

Ce spun străinii despre noi

Niciodată nu s'a scris și nu s'a vorbit în lumea întreagă atât de mult despre neamul românesc ca în războiul trecut, purtat pentru unitatea națională, și cel început în Iunie 1941, pe care-l purtăm pentru rezidirea acestei unități, prăbușite pe-o clipă de uraganul ce-a pornit din nou peste Europa și lumea întreagă.

În războiul pe care-l poartă neamul românesc acum, și prietenii și dușmanii nu ne-au putut vorbi decât de bine. Sau, când pe unii nu i-a lăsat inima să ne vorbească de bine, au tăcut. Dreptatea pentru care luptăm e așa de limpede și firească, încât a trebuit să sară în ochii tuturor. Toți au văzut că România nu putea alege decât drumul pe care a pornit. Vitejia armatei noastre a dat așa de mari și de cutremurătoare dovezi, încât poporul nostru a trebuit să fie admirat de toată lumea.

Dar nu această laudă a străinilor este pentru noi lucrul de căpetenie, ci faptul că tot mai multă lume cunoaște virtuțile neamului românesc și dreptatea pentru care se luptă azi ca și în trecut. Toată lumea începe să vadă că o Românie puternică e în folosul Europei întregi, căci ea este poarta Europei și că Românii sunt cei mai trezi și viteji străjeri ai ei la Răsărit.

Interesul nostru de a fi o țară mare cât neamul nostru, este azi și un interes al celorlalte popoare din Europa. Acest adevăr îl cunoaște azi tot mai multă lume, așa că din războiul de acum vor lucra și alții ca noi să eșim cu întreaga noastră dreptate.

De aceea ne bucurăm de laudele ce ni le aduc străinii dela începutul războiului.

România la expoziția din Bulgaria

În orașul Plodvin din Bulgaria s'a deschis de câteva zile o expoziție (Târg internațional) cu produse industriale. România fiind și ea prezentă la această manifestare economică a Statelor balcanice — poporul bulgar, prin ziarele sale, s'a folosit de acest prilej pentru a ne adresa un cuvânt de prețuire.

Astfel, unul din ziarele bulgărești, scrie, cam următoarele, despre noi: „Situția României nu este tocmai ușoară. În parte sau în întregime armata ei se află mobilizată încă de 5 ani. Întâmplările din 1940 au fost zguduitoare, la care și natura a adăugat celor-

alte nenorociri, un cutremur pustiitor pentru România“.

Prețuind hotărîrea cu care am trecut prin toate năpastele, ziarul bulgăresc scrie că: „poporul românesc este atât de muncitor, plin de viață și de pătruns de nevoia sforțării uriașe, încât deși cea mai mare parte a brațelor de muncă au fost transformate în brațe de luptă — totuși el a ieșit cu bine din grele împrejurări“...

Cum ne purtăm cu străinii

Printre multele lucruri bune despre care putem vorbi lumii întregi este și acela al modului pe care îl întrebuițăm în purtarea noastră față de streinii pripășiți pe la noi.

Pentru a se vedea și mai bine cum suntem apreciați sub acest raport, am găsit interesant să facem pomenire de un proaspăt articol al ziarului „Slovak“, intitulat: „România, a doua Patrie a Slovacilor“, articol în care se arată, printre altele câtă libertate se lasă grupurilor etnice din România, printre cari și grupul etnic Slovak, care numără peste 20.000 de membri.

„O astfel de generozitate — scrie ziarul slovac care apare la Bratislava — nu găsim în nici-o altă țară. În România slovacii au școli, învățători, preoți și limba bisericească slovacă; au o societate culturală, cooperative agricole, sărbătorile lor naționale, drapelelor lor. Cu un cuvânt sunt egali printre egali, ca într-o adevărată patrie. Înainte de războiul mondial această minoritate de 20.000 slovaci nu avea nicio școală slovacă și numai datorită unirii lor, au putut scăpa de maghiarizare“.

Vorbind de stările din România Mare de după 1918, ziarul scrie că „prin grija statului român s'au clădit pe seama slovacilor minoritari 17 școli moderne. Deaceia, înfățișarea amănunțită a dezvoltării slovacilor rămași în România, în asemănare cu a celor rămași în cadrele granițelor statoniceite Ungariei prin tratatul dela Trianon, va fi dată ca pildă de înfățișare a două regimuri aplicate aceluiași grup etnic. În vreme ce în România slovacii trăiesc în deplină libertate, cei din Ungaria mor înăbușiți de otrava maghiarizării“...

Întâmplări de peste săptămână

SAU RELUAT LEGĂTURILE POȘTALE ÎNTRE BELGIA ȘI GRECIA

De mai mult timp legăturile poștale între Grecia și Belgia au fost întrerupte.

Zilele trecute ministerul belgian al comunicațiilor a anunțat în mod oficial, că această opreliște a fost ridicată și că deci se poate continua schimbul de scrisori, pachete, ziare și altele, între cele două țări.

CONFISCAREA AVERILOR UNOR OFIȚERI GRECI

Pe temeiul unei hotărîri ce a apărut în Monitorul Oficial, statul grec a pășit, prin autoritățile sale, la confiscarea averii ofițerilor greci, cari au părăsit țara fără autorizație, stabilindu-se în țările dușmane puterilor Axei.

Guvernul grec, odată cu această măsură, a hotărît, ca numele celor 140 ofițeri pedepsiți în acest chip să se publice în toate ziarele.

ÎNMULȚIREA FIARELOR DE PRADĂ ÎN FINLANDA

De când a început războiul, fiarele și animalele de pradă s'au înmulțit nespuse de mult în Finlanda — țara tovarășe de suferință dela Miază-Noapte.

Se spune că în unele părți ale țării au apărut haite întregi și inflămânzite de urși, lupi, vulpi și linxi (un soi de animale sălbatice care trăiesc la Nord). Mai de temut sunt șacalii, cari au semănat o adevărată spaimă prin turmele de reni (un fel de cerbi) pe care finlandezii îi folosesc la sănii și alte transporturi.

Se mai spune că haitele acestor animale sălbatice pătrund cu multă îndrăzneală chiar și în satele populare, pentru a-și căuta prada.

CONDIȚIILE POTOLIRII GREVEI MINERILOR AMERICANI

Lucrătorii minieri din regiunea Pennsylvania din America de Nord, cari au ținut greva mai multe zile, fapt despre care am scris în numărul trecut, au intrat din nou în lucru, după ce li s'a aprobat să facă la săptămână numai 6 zile de lucru.

Această jalbă a fost repetată de mai multe ori, dar proprietarii minelor au refuzat să o aprobe.

În cele din urmă s'a simțit nevoia unei serioase intenții a guvernului, care a impus proprietarilor să respecte cererea muncitorilor greviști.

*****

+

Indureratele familii: Albini, Roman, Șerban, Garoiu, Beșu, Bitea, Cioran, Dancășiu, Cucu, Bucerzan, Fodor, Coman, Bociat, Spiridon și Frățilă fac cunoscut rudelor și prietenilor încetarea din viață a celei mai bune dintre ei, adevărată martiră a cauzei românești din Ardeal

AURELIA S. ALBINI n. ROMAN

vârstnică luptătoare, soția memorandistului Septimiu Albini

Se duce ca ultima după soțul și cei trei fii iubii ai ei — în ziua de 10 Mai, ora 21, în etate de 70 ani, împărțită fiind cu Sf. Taine.

Înmormântarea a avut loc Miercuri 12 Mai, ora 15, dela locuința din Str. Livezii 24, în cavoul familiar din Cimitirul Central.

Sibiu, 10 Mai 1943.

Dragostea noastră duioasă îți va păstra vie memoria.

Poșta redacției

— **D. Nicolae M. Isac - Hunedoara.** Vă mulțumim pentru aprecierile, ce le faceți, la adresa foii. Materialul trimis acceptat. Am dispus să se facă rectificarea cerută administrației.

Poșta administrației

— **Ma multora.** Suntem întrebați din partea mai multor cititori asupra costului abonamentului pe un an. Tuturor acestora le răspundem să urmărească la rubrica *Poșta administrației*, unde noi publicăm regulat toate amănunțele în legătură cu costul abonamentului.

— **D. Clivean Lazar, Sâmbăteni - Arad.** Abonamentul la foaie, socotit dela 1 Aprilie 1943 — 1 Ianuarie 1944 este de 400 lei. În această sumă se cuprinde și costul breșurilor din biblioteca noastră populară, pe care le vom trimite în cursul anului, tuturor acelor cari și-au plătit abonamentul.

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — —	Lei 400.—
Pe o jumătate de an — — —	„ 200.—
Instituții și Autorități — — —	„ 2000.—
Abonament de sprijin — — —	„ 5000.—

PREȚUL UNUI NUMĂR — — — LEI 5.—

AVIZ

În ziua de 15 Mai 1943 orele 8 dimineața se va ține la toate oficiile PTT reședința examene de admitere în corpul pentru factori urbani. Condițiunile de admitere se pot vedea la orice oficiu PTT în orele de serviciu.

Diriginte PTT, Sibiu.
G. Părvu

In comuna Zam jud Hunedoara pe linia CFR.
Arad—Teiuș se află

de vânzare o pădure de 165 jug.
cu conac și pământ cultivabil.

Informațiuni la primăria comunei.

Vând

Dormitor (stejar) casă de perete, masă de sufr. — tajeră de sărji, abajur de grădină, Patofon-entia Irato, p' r de cal, pene, Otomane, Tabouiri. Piața Fingerting 2 I.

1 mașinist, 2 zetari și 1 om de serviciu
a n g a j e a z ă

Tip. „ASTRA“ Sibiu, Str. A. Iancu 9.

Gheață de vânzare

la Thomas Binder și Fii

Sibiu, Strada Oct. Goga 7

2-3

Căutăm
dactilografă

care să cunoască și lucrări de birou, pentru o administrație de ziar. E preferabil să cunoască și limba germană. — Oferte la administrația ziarului.

FOAIA POPORULUI

angajează

un om priceput
la expediția gazetei

INFORMAȚIUNI

MAJESTATEA SA REGELE MIHAI I a fost decorat cu Colanul Ordinului „Sf. Metodiu și Ciril”. Predarea acestei decorații din partea M. S. Regelui Boris al Bulgariei s'a făcut cu prilejul zilei de 10 Mai a. c. la Palatul Regal din Capitală, prin trimisul special, d. ministru Svetoslav Tomenov, șeful de cabinet al M. S. Regelui Boris. Oferirea acestei alese decorații este un nou semn de prețuire a statului vecin dela Sud față de brava noastră oștire. — In legătură cu aceasta, informăm cetitorii noștri că în ziua de Sâmbătă 8 Maiu a. c. noul ministru al României la Sofia, d. Ion Christu, a fost primit în audiență de către M. S. Regele Boris al Bulgariei. De față se afla și primul ministru bulgar d. Filoff, care este și ministru de externe.

IMPĂRATUL ITALIEI A DECORAT PE MAREȘALUL CONDUCĂTOR AL ROMÂNIEI. Majestatea Sa Regele Impărat al Italiei a trimis Domnului Mareșal Antonescu, Conducătorul Statului, Marea Cruce a Ordinului Casei de Savoia. Înalta deorație a fost predată Domnului Mareșal Antonescu de d. General Senator Grazioli, trimis special, care odată cu decorația a înmănat Conducătorului Statului și o scrisoare din partea Ducelui Mussolini. Domnul Mareșal Antonescu a exprimat Majestății Sale Regelui Impărat și Ducelui Mussolini mulțumiri în numele Armatei pentru această cinste a luptei românești, asigurând Italia de statornicia românească.

† AURELIA SEPTIMIU ALBINI născută ROMAN, a încetat din viață în ziua de 10 Maiu a. c., la orele 9 seara, la locuința sa din Sibiu, Str. Livezii Nr. 24. Ilustra defunctă era soția memorandistului și neînfricatului luptător ardelean, Septimiu Albini. Aurelia Septimiu Albini moare în etate de 70 ani, lăsând în urma sa amintirea unei bune românce și neostenită luptătoare — alături de soțul ei — pentru cauzele mari ale neamului. Inmormântarea rămășițelor pământești ale defunctei s'a făcut Miercuri 12 Maiu a. c., la orele 3 d. m., în Cimitirul Central din Sibiu. Neuitată să-i fie memoria.

POT CALĂTORI FĂRĂ AUTORIZAȚIE

Direcțiunea generală a Căilor Ferate Române a hotărât, împreună cu Ministerul de Interne să scutească de autorizații de călătorie pe aceia care călătoresc pe următoarele linii: Cisnădie—Sibiu, Focșani—Odobești, Focșani—Panciu.

Călătorii de pe aceste distanțe se vor legitima cu carnetele de identitate dela primării sau cu buletinul dela Biroul Populației.

PREȚUL MUNCILOR PLUGĂREȘTI DE PRIMĂVARĂ

— așa a fost hotărât de stăpânire: Arătura obișnuită cu vite sau tractor 1400 Lei jugărul; Datul cu grapa de fier 500 Lei jugărul; Grăpatul cu grapa de mărăcini 200 Lei; deasemenea tăvălugitul cu tăvălugul de lemn 200 Lei jugărul; Tăvălugitul cu tăvălugul de fier 300 Lei; Semănat cu tăvălugul de semănat păioase în rânduri cu mașina, celui ce face munca 700 Lei; Chiria mașinei pentru semănat păioase 250 Lei jugărul; Semănat porumb în rânduri cu mașina celui ce face munca 275 Lei jugărul; Chiria mașinei pentru semănat porumb 125 Lei; Semănat păioase cu mâna 100 Lei; Pus porumbul cu piciorul 100 Lei jugărul; Semănat porumb cu sapa 150 Lei jugărul. Aceste prețuri se măresc cu 20% când locul este întărit din cauza secetei. Cu 30% când locul este înțelenit, paragină, cu 50% când locul e cu mărăcini și sunt calculate la jugăr.

PREȚUL CĂNEPII ȘI AL INULUI

Pentru recolta anului 1943 cu privire la in și cânepă, s'a hotărât prețul de 26 Lei kgr. pentru tulpinile de in și 21 Lei kgr. tulpini de cânepă. Aceste prețuri se înțeleg la cea mai bună calitate.

DIN PRICINA SECETEI, în America de Sud au murit în timp de trei luni peste 2.700.000 vite mari.

CAMUFLAREA LUMINILOR

se va face începând dela 5 Mai la orele 8 seara, până la 4.30 dimineata.

PESTE 22 MII TRENURI

au pus Căile Ferate Române la îndemâna trupelor noastre și aliate în curs de un an pentru transportul trupelor și celor necesare trupelor în războiu.

DIN PRICINA LIPSEI DE HĂRTIE, în Bulgaria au fost oprite 263 jurnale, deoarece guvernul voeste a face cât mai multă economie.

Tot în Bulgaria s'a făcut o lege după care toate familiile cu copii mulți sunt ajutate de Stat. Deasemenea cu cât o familie e mai numeroasă, cu atât i se scad dările către Stat. La noi n'ar fi cazul?

Finlandezii prin Ardeal

Nu de mult o delegație de specialiști finlandezi, având în frunte pe dl Erhard Palin, ministrul Finlandei la București, a vizitat mai multe regiuni din Ardeal, printre cari și comuna Viștea de jos din județul Făgăraș.

Făcându-li-se finlandezilor o primire, așa cum știu făgărășenii noștri, dl Ministru Palin, a rostit în numele delegației finlandeze, o scurtă cuvântare, spunând că „în ciuda distanței dintre cele două țări, prietenia româno-finlandeză se va cimenta din ce în ce tot mai mult”.

După cât se spune, oaspeții streini, cari ne-au vizitat câteva colțuri depe Valea Oltului nu s'au mai săturat, privind robustețta țăranilor și țărancelor oltene și mai ales portul atât de curat păstrat.

Cinste făgărășenilor.

O Invoială între România și Suedia

La Stockholm s'a iscălit o invoială între guvernul României și cel al Suediei, privitoare la un schimb de mărfuri ce se vor face între cele două țări. Invoiala se referă deocamdată numai la schimbul de mărfuri din cursul anului 1943.

După cât se spune, acesta este primul acord comercial ce s'a încheiat între România și Suedia — ceiace vădește un bun început pentru o folositoare conlucrare pe teren economic între noi și suedezi.

Omorurile din Bulgaria

După uciderea colonelului Panteff, autoritățile bulgare au protestat energic. S'a pornit la o mare rază în noaptea de Luni spre Marți, în timpul căreia capitala Bulgariei a rupt legăturile cu restul lumii. Căderea de miniștri a ținut o ședință extraordinară, după care postul de radio bulgar a transmis din oră în oră populației ordinul de a rămâne în case cu ferestre închise; circulația a fost oprită, inmormântarea Colonelului Panteff s'a făcut cu o participare foarte rară, nefiind admise decât persoanele care poseseră o autorizație specială; toate magazinele au fost închise afară de cele cari vindeau pâine și lapte; și mai copiii și servitoarele au putut merge în anumite ore la cumpărături și numai în grupuri păzite militar.

Un apel citit la radio Sofia a explicat că toate aceste măsuri au fost luate pentru ca poliția să poată face cercetările în cele mai bune condițiuni, spre descoperi pe teroriștii dușmani ai Bulgariei, cari încearcă să distrugă disciplina și liniștea populației.

UN ALT OMOR

Luni dimineata pe la orele 7, s'a săvârșit în Sofia, un nou omor, împotriva unui șofer al serviciului militar de radio. Autorii omorului — așa stabilit autoritățile — au fost un bărbat și o femeie. Bărbatul a fost arestat imediat și s'a constatat că este de origine evreu, dar că trăia în Bulgaria sub un nume fals.

Uciderea unui mitropolit ucrainean

Mitropolitul ucrainian Alexe al Kremeneșului a fost omorât pe când călătorea în afacerile bisericii.

Trăsura mitropolitului a fost atacată pe șosea de focuri de armă, trase de niște bandiți, iar mitropolitul a fost rănit de moarte. Deasemenea au fost omorât secretarul mitropolitului și alte două persoane. Un automobil german, care a trecut prin același loc, a fost atacat și el de aceiași bandiți, iar câteva persoane din automobil au fost rănite.

Moartea mitropolitului Alexe, cunoscut în toată țara, este deplânsă de credincioșii bisericii ortodoxe autonome ucrainiene, al cărei șef sufletesc era.

== ULTIMELE ȘTIRI ==

Situația pe câmpurile de luptă

IN AFRICA DE NORD

În răstimpul dela încheierea numărului trecut al foii situația pe câmpurile de luptă a înregistrat un eveniment care poate să fie hotărâtor în viitoarea desfășurare a războiului.

În Tunisia, în urma unor lupte grele forțele germane și italiene au părăsit în cursul zilei de Sâmbătă 8 Maiu a. c., Biserta și Tunisul, două mari întărituri din Africa de nord, ocupate acum de trupele anglo-americane.

O parte din forțele germane și italiene au fost transportate în Sicilia, iar cele care au părăsit Biserta și Tunisul s'au retras în zona dela marginea mării Mediterane.

Cu aceasta se poate spune că luptele din Tunisia s'au terminat.

Forțele germano-italiene cu toate că au fost mult reduse ca număr față de cele inamice, au prelungit eroica lor rezistență cât au putut mai mult.

Rămâne de văzut ce mai au de gând, trupele anglo-americane, după această victorie, pe care puterile aliate o socotesc hotărâtoare în viitoarea desfășurare a războiului și a evenimentelor internaționale.

După cât se constată puterile Axei nu se arată desnădăjduite. Dimpotrivă, atât la Berlin cât și la Roma s'a declarat de către cei în drept că cele două puteri vor continua, cu și mai multă hotărâre, lupta împotriva bolșevismului.

Victoria puterilor anglo-americane din Africa de Nord a stârnit multă bucurie în Rusia, care, prin

conducătorul ei, Stalin, a trimis o telegramă de felicitare atât lui Roosevelt și și lui Churchill.

PE FRONTUL DE RASARIT

De la Buna-Vestire, bolșevicii au atacat necănit trupele noastre și cele Germane, din Capul Pod de la Cuban (dincolo de Strâmtoarea Kerch) pentru a le respinge dincoace de această strâmtoare și a pune stăpânire pe portul Novorosisk, care este un port de mare importanță militară. Cu toate acestea nu au isbutit. În ultimul timp bolșevicii și-au sporit trupele de atac până la 30—35 de Divizii cu caferocate, împărțite în cinci Armate. Atacurile lor s'au făcut însă în fața împotrivirii bărbătești a trupelor Româno-Germane, mult mai puțin numeroase. Ultimul atac a fost Duminecă în 9 Mai. Pierderile bolșevicii au fost atât de mari încât Luni atacul a fost oprit. În cercări de debarcări în spatele trupelor noastre, atât pe Marea Neagră cât și pe Marea de Azov au fost scufundate de artileria, aviația și flota Româno-Germană, fie înainte de a pune piciorul pe pământ, fie în timpul mersului pe mare, fie chiar înainte de a ieși la largul apei.

Pe restul frontului, lupte locale fără urmări Orel, Rica și Fluviul Volcov.

Pe tot frontul, dar mai ales la Cuban, puteam nice lupte de aviație în cari bolșevicii pierd zilnic cam 70—80 de avioane în mijlociu.

IN CHINA. Inaintarea Japonezilor continuă, încercând să ia în stăpânire, dar sigur, în China lui Ciang-Cai-Sec.